

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – .....2023 г.

На основание чл. 13д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 6б, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за специфична професионална подготовка по учебен предмет **Живопис** за специалност **2150703 „Художествена тъкан“** от професия код **215070 „Художник – приложни изкуства“** от професионално направление код **215 „Приложни изкуства и занаяти“**.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

Министър на образованието и науката

Приложение

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

ПО

УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

ЖИВОПИС

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № РД 09 – .....2023 г.

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 2150703 „Художествена тъкан”

ПРОФЕСИЯ:

код 215070 „Художник – приложни изкуства”

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 215 „Приложни изкуства и занаяти”

София, 2023 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **Живопис** е предназначена за специфична професионална подготовка по професия код 215070 „Художник – приложни изкуства”, специалност код 2150703 „Художествена тъкан”, от професионално направление код 215 „Приложни изкуства и занаяти”, съгласно типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение.

Учебната програма включва знания и умения, свързани с опознаването и възприемането на действителността, както и усвояването на творчески подход при създаването на художествени произведения. Учениците се запознават с основните принципи при създаването на натюрморт, портрет, фигура, абстрактна и декоративна композиция, използвайки различни техники и технологии на живописиста.

Учениците трябва да усвоят използването на различни живописни техники при работа с изобразителни материали, да пресъздават обектите от натура, да владеят принципите на изграждане на композицията както в изящната, така и в декоративната живопис, да развият пространственото си мислене.

Учебното съдържание е разпределено в раздели, като в тях се конкретизират броят на учебните часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на учебната година.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от общообразователната и професионална подготовка.

Приложният характер на учебния предмет изисква онагледяване с разнообразни дидактически материали, репродукции на художествени произведения, организиране на пленери и посещения на изложби. Препоръчително е ползването на документални, игрални филми и сайтове на галерии в Интернет.

Спецификата на изграждане на практически умения при работа с изобразителни материали налагат обучението да се провежда в добре оборудвани ателиета със стативи, предмети за изобразяване в живописните композиции, препарирани животни и други реквизити като плоскости за фон и драперии. Необходимо е и осигуряване на хранилище за тяхното съхранение.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

За постигане на основната цел на обучението е необходимо придобиване на знания за основните свойства на цвета, цветните хармонии и изграждане на определен колорит, изграждане

на форма и пространство, знания и умения за работа с различните видове материали и техники, с които се изгражда една живописна творба.

Формирането на професионалните компетенции по предмет живопис – теория дава възможност на учениците да придобият изобразителна култура чрез натрупване на знания и умения със средствата на живописата. В създадените учебни творби учениците трябва да покажат творческо въображение, да изразяват мисли и чувства със средствата на живописата.

II. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	Типов учебен план	X клас		XI клас		XII клас	
		Брой учебни седмици	Общ брой часове	Брой учебни седмици	Общ брой часове	Брой учебни седмици	Общ брой часове
1.	Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език.	36	18	36	72	29	29

1. Препоръчителен брой на учебните часове:

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	БРОЙ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ
	X клас	
1.	Основни понятията в живописата	6
2.	Тонално изграждане на форма и пространство	6
3.	Технология и техника на живописата	6
	Общ брой учебни часове	18
	XI клас	
1.	Живописно изграждане на типаж	36
2.	Живописно изграждане на човешката фигура от натура в различни положения	36
	Общ брой учебни часове	72
	XII клас	
4.	Декорация и стилизация. Стилизиране на човешката фигура и създаване на типаж	14
5.	Творческо изграждане на картинното пространство	15
	Общ брой учебни часове	29

2. Раздели и теми:

X клас

Раздел 1. Основни понятията в живописа.

- 1.1. Цвят и светлина.
- 1.2. Основни и допълнителни цветове.
- 1.3. Цветен тон и нюанси.
- 1.4. Видове материали.

Раздел 2. Тонално изграждане на форма и пространство.

- 2.1. Тонално изграждане на форма и пространство.
- 2.2. Цветни хармонии и изграждане на определен колорит.

Раздел 3. Технология и техника на живописа.

- 3.1. Технология на акварела
- 3.2. Технология на пастела
- 3.3. Технология на темперните бои
- 3.4. Технология на маслените бои.
- 3.5. Технология на акрилните бои.

XI клас

Раздел 1. Живописно изграждане на типаж

- 1.1. Живописно изграждане на типаж – изразяване на силни емоционални състояния.
- 1.2. Автопортрет.
- 1.3. Сюрреалистичен портрет.

Раздел 2. Живописно изграждане на човешката фигура от натура в различни положения

- 2.1. Конструктивни, анатомични и пластични особености в характеристиката на човешките форми.
- 2.2. Изграждане на картинното пространство, използвайки мъжка и женска фигура и елементи от растителния и животинския свят.

XII клас

Раздел 1. Декорация и стилизация. Стилизиране на човешката фигура и създаване на типаж

- 1.1. Декоративно и тонално изграждане на формите от флората, фауната, предмети от бита и човешка фигура в пространството. Материалност и локални стойности.

- 1.2. Ескизи на обекти от флората и фауната с цветен материал по натура.
- 1.3. Стилизиране на елементи от флората и фауната.
- 1.4. Стилизиране и типизиране на човешката фигура в композиция в интериорна среда.
- 1.5. Стилизиране и типизиране на човешката фигура в композиция в екстериорната среда.

Раздел 2. Творческо изграждане на картинното пространство.

- 2.1. Човешка фигура по натура. Бързи композиционни етюди с експресивно живописно изграждане. Изследване на формата чрез живописно-конструктивния метод.
- 2.2. Композиция. Изследване на тема и сюжет.
- 2.3. Изграждане на форми, преминаващи една в друга в пространството, образувайки различна структура.
- 2.4. Форма, цвят, пространство.
- 2.5. Абстрактна композиция.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението учениците трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

знания:

- значението на живописата за художественото творчество;
- основните понятия в живописата – цвят, светлина, форма и пространство;
- технологията на живописата;
- анализират тема и изграждат изобразителен сюжет;
- познават етапите в изграждането на живописния етюд;

умения:

- практически да прилагат получените теоретични знания по живопис;
- композират и тонално да изграждат пространството;
- използват спецификата на материалите за живописното изграждане на формите;
- анализират формата и характера на цялото и детайлите;
- прилагат знанията и уменията си по живопис при изобразяването на обекти от натура;
- композират човешка фигура в интериорна и екстериорна среда;

- създават картинно пространство;

компетентности:

- изграждане на натюрморт, портрет и фигура със средствата на живописиста;
- естетическа селекция на цветове при изработка на продукт;
- използване технически правилно цветовете за графичен и WEB дизайн.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Ивелина Апостолова – ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе
2. Пламена Пинтева - ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе
3. Сюлбие Алиева - ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе